

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnieniem do domu lub z przesyłką pocztową. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. — Również w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. F. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadrukami 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe. — — —

Referencja gospodarcza na Zamku.

WARSZAWA. Dziś w poniedziałek odbędzie się na zamku na zaproszenie P. Prezydenta R. P. konferencja poświęcona sprawom gospodarczym.

Konferencja ta, jak slychać, będzie miała charakter zasadniczy i poświęcona będzie omówieniu całokształtu sytuacji gospodarczej kraju.

Nieprawdziwe pogłoski o zmianach w Polskim Radjo.

WARSZAWA. Wiadomości, jakie ukazywały się na łamach szeregu dzienników, o zakrojonych na szeroką skalę zmianach organizacyjnych i personalnych w Polskim Radjo, jak się dowiadujemy, są nieprawdziwe i na niczem nie oparte.

Obwodowe zgromadzenia wyborcze do Senatu.

Wczorajsze wybory delegatów do wojewódzkiego kolegium wyborczego w Warszawie odbyły się między godz. 9—11 rano w atmosferze spokoju i powagi.

Udział wyborców w zebraniach obwodowych znaczny.

Całkowita lista delegatów będzie podana do wiadomości publicznej.

Katastrofa kolejowa pod Lwowem.

LWÓW — Na 6-y kilometrze od Lwowa uległ katastrofie międzynarodowy ekspres Berlin — Bukareszt. Z szyn wyleciały 4 wagony pullmanowskie. 1 osoba została ciężko ranna i w stanie bardzo groźnym przewieziono do szpitala. Szereg pasażerów odniosło lżejsze rany.

Przeprowadzone niezwłocznie dochodzenia wykazały, że ma się tu do czynienia ze zbrodniczą akcją nieznanych osobników, którzy przy pomocy odpowiednich narzędzi rozkręcili śruby i rozluźnili szyny.

Litwini sabotują wymianę więźniów.

WARSZAWA. Litwa świadomie sabotuje humanitarną akcję międzynarodowego towarzystwa Czerwonego Krzyża w Genewie co do przeprowadzenia wymiany więźniów politycznych pomiędzy Polską a Litwą. Rozmowy i interwencje podejmowane przez instytucje genewską w Kownie, a zmierzające do zorganizowania wymiany, napotykają na coraz to nowe wykręty i trudności ze strony Litwinów.

Pociąg najechał na bryczkę.

KOŃSKIE. Na przejeździe kolejowym w Splawie w powiecie końskim, pociąg zdążający do Poznania z Warszawy najechał na przejeżdżającą przez tory bryczkę, w której znajdowały się 4 osoby. W wyniku zderzenia zabita została Bronisława Szramowa oraz jej 21-letni syn Roman. Pozostałe dwie osoby odniosły rany.

Kara śmierci na powstańców albańskich.

TIRANA. Trybunał nadzwyczajny w Fieri, gdzie niedawno stłumiono powstanie, skazał na karę śmierci 3 podoficerów i 8 żandarmów, 9 żandarmów skazano na 15 lat ciężkich robót. Oczekiwane są dalsze wyroki.

Wobec uczestników powstania stosowane są niezwykle surowe represje. W różnych kołach dokonano licznych aresztowań. Więzienia nie wystarczają, policja zarekwirowała liczne domy, w których umieszczani są aresztowani.

Już wkrótce poleje się w Abisynji krew.

ADDIS ABEBA. W związku ze spodziewanym rozpoczęciem w dniach najbliższych na terenie Abisynji kroków wojennych, przebywający tam oficerowie belgijskiej i szwedzkiej misji wojskowej otrzymali od swych rządów rozkaz powrotu do kraju.

Misjonarzom brytyjskim znajdującym się w odległych częściach kraju zalecono by skierowali się do ośrodków, położonych w centrum kraju.

Misje amerykańskie przygotowują się już do wyjazdu.

W całej Abisynji zauważyć można gorączkowe przygotowania do obrony kraju.

Wytwórnia sprzętu wojennego, wzniesiona z rozkazu obecnego cesarza przed objęciem tronu, która była od dłuższego czasu nieczynna, obecnie szybko doprowadzana do porządku dla uruchomienia.

W pustyni Ogadenu pora deszczowa minęła, lecz cały kraj pokryty jest błotem, które uniemożliwi wszelkie ruchy wojsk co najmniej do października.

NEAPOL. Do Massuy odplynął parowiec „Atlanta” i „Saturnia”, wioząc 5 tys. żołnierzy i 200 oficerów, wśród których znajdują się dwaj synowie Mussoliniego i jego żięć hr. Ciano.

LONDYN. Rząd brytyjski zajmuje

się obecnie sprawą wzmocnienia załóg w punktach strategicznych na szlaku między Wielką Brytanią a morzem Czarnym oraz na granicy posiadłości brytyjskich z Abisynją i koloniami włoskimi w Afryce wschodniej.

WASZYNGTON. W okresie od dnia 10 czerwca do 20 lipca Włochy wymieniły złoto wartości około 30 mil. lirów na waluty zagraniczne. Przygotowania wojenne przyczyniły się w bardzo znacznym stopniu do zmniejszenia bezrobocia we Włoszech, lecz potrzeba pieniędzy na opłacenie surowców, przywożonych do rozmaitych krajów, powoduje jeszcze większe skomplikowanie sytuacji finansowej we Włoszech.

ADDIS ABEBA. — Rządy różnych państw zastanawiają się w chwili obecnej nad wysłaniem swych oddziałów do Addis Abeby. W kołach międzynarodowych podnoszone jest pytanie, czy dziełnica Addis Abeby, w której znajdują się poselstwa, nie powinna być uznana za strefę neutralną, podobnie jak to uczyniono w Szanghaju.

ADEN. W ciągu lipca wyeksportowano z Adenu do Mogadiocio 45 tys. hektolitrow wody do picia na potrzeby armii włoskiej. W sierpniu transporty wody były mniejsze.

ATENY. Poselstwo brytyjskie zwróci

ciło się do rządu greckiego z prośbą o pozwolenie na lądowanie w Grecji eskadry samolotów brytyjskich, podążającej do Sudanu. Samoloty mają zapatrzeć się w Grecji w paliwo.

PARYŻ. W obliczu rozpoczynających się pomiędzy Paryżem a Rzymem rokowań, których celem jest zlikwidowanie różnic zdań w kwestji abisyńskiej nie należy oczekiwać żadnych wyników dodatnich ze względu na niezmienione dotąd stanowisko Anglii, która domaga się wysłania komisji śledczej do Abisynji celem zbadania postulatów włoskich. Do znacznego zagmatwania się sytuacji przyczyniły się poza tem daleko idące ambicje Anglii, dotyczące rozbudowy swoich baz na Morzu Śródziemnym i Czerwonym.

PARYŻ. Międzynarodowa komisja obrony narodu abisyńskiego, ukonstytuowana niedawno w Paryżu, zwołuje na 3 września do Paryża światową konferencję, której celem będzie przedyskutowanie wszystkich środków, mogących zapobiec wybuchowi wojny.

ANKARA. Na nadzwyczajnym posiedzeniu rządu tureckiego toczyła się debata nad ewentualnym rozszerzeniem się konfliktu włosko-abisyńskiego na Europę. Gabinet turecki postanowił w tej kwestji utrzymać ścisły kontakt ze związkami państw bałkańskich.

LONDYN. Na Malcie zarządzono budowę publicznych schronów przeciwlotniczych na całej wyspie.

Wybory delegatów senackich.

WARSZAWA. W niedzielę rano odbyły się na terenie całego państwa wybory elektorów do senatu. Obszar całego kraju podzielony był na 2573 obwody wyborcze. Uprawnionych do głosowania na elektorów do senatu było około 250 tysięcy obywateli. Każdy obwód gromadzący przeważnie około 100 wyborców, delegował jednego elektora.

W dniu 16 września elektorzy z tere

nu każdego województwa oddzielnie zbiorą się w swym mieście wojewódzkim i utworzą kolegium wyborcze, które wybierze senatorów.

Razem cały kraj wybierze do Senatu 64 senatorów, 32 senatorów mianuje P. Prezydent Rzplitej. W skład Senatu Rzeczypospolitej wejdzie więc razem 96 osób.

Zacięta walka o punkty na Olimpiadzie szachowej.

WARSZAWA. W dniu 24 i 25 b. m. na olimpiadzie szachowej dogrywano cały szereg partij niedokończonych.

Drużyna polska grała ze Stanami Zjednoczonymi. Zakończyły się trzy partje tego spotkania: Fine — dr. Tartakower, Marschal — Paulin Frydman i Kupchnik — Najdorf, wszystkie na remis.

Obecnie drużyna polska staje do turnieju z Węgrami i w dniu dzisiejszym czeka ją trudna rozgrywka ze Szwecją. Są to trzy najtrudniejsze dla naszych zawodników mecze, których wyniki będą miały decydujące znaczenie nie tylko

dla Polski ale i dla wszystkich czołowych drużyn Olimpiady.

W turnieju pań o mistrzostwo świata również dogrywano partje niedokończone.

Sensacyjny był przebieg partji mistrzyni świata Very Menczyk z mistrzynią Polski Perlecką. Partja nie została wprawdzie ukończona, ale w momencie przerwania pozycje Polki są zupełnie dobre i dają jej dużo możliwości do wygranej. Wygrana a nawet remis byłby oczywiście prawdziwą sensacją w świecie szachowym.

Tajemnicza misja dyplomaty amerykańskiego w Londynie.

LONDYN. Angielskie koła polityczne i dyplomatyczne zaintrygowane zostały przyjazdem do Londynu członka amerykańskiej komisji senackiej dla spraw zagranicznych sen. Pope, który natychmiast po przybyciu do Londynu nawiązał bezpośredni kontakt z Foreign Office i odbył również kilka poufnych rozmów z min. spr. zagr. Hoare.

Sen. Pope przed wyjazdem do Anglii odbył poufne rozmowy z prez. Rooseveltem i sekretarzem spraw zagr. Gulem, wobec czego w amerykańskich kołach politycznych utrwaliło się przeko-

nanie, że sen. Pope wydelegowany został do Londynu ze specjalną tajną misją polityczną.

Tajemnicza podróż amerykańskiego polityka do Anglii wywołała tem większe poruszenie, że nie wydano o niej żadnego oficjalnego komunikatu, a prasa amerykańska snuje na ten temat wiele domysłów i kombinacji. Niektóre dzienniki posuwają się do twierdzenia, że sen. Pope ma odegrać w Londynie podobną rolę, jak w swoim czasie słynny amerykański płk. House bezpośrednio przed wybuchem wojny światowej.

Działacz endecki — bandyta

BIŁYSTOK. Pod wsią Dębniaki w powiecie łomżyńskim dokonano napadu rabunkowego z bronią w rękę na Franciszka Malinowskiego. Sprawca na padu grożąc swej ofierze rewolwerem — wyrwał z rąk rower i zbiegł. Zarządzone natychmiast pościgi doprowadziły do ujęcia sprawcy wraz z łupem i bronią. Bandytą okazał się Władysław Stolski ze wsi Jaworz-Podmoście, pow. ostrołęckiego. Stolski jest kierownikiem koła Stronnictwa Narodowego w Jaworach, a krytycznego dnia bawił u ks. Sidorowicza w Zbójnie dla doręczenia korespondencji partyjnej. Po załatwieniu tej sprawy Stolski w drodze powrotnej dokonał napadu rabunkowego. Został on osadzony w więzieniu.

Redukcja robotników cudzoziemskich w Belgji.

BRUKSELA. — W „Monitorze Belgijskim” ukazał się ma zarządzenie, w myśl którego w kopalniach zagłębia Mons może być zatrudnionych 4,5 procent pracowników zagranicznych, w kopalniach zagłębia Charleroi — 10 proc. w kopalniach zagłębia Centralnego — 10 proc. Redukcja liczby robotników zagranicznych odbywać się ma stopniowo w przeciągu w 3 ch miesięcy. Nie będą oni mogli uzyskać zatrudnienia w żadnym innym zakładzie przemysłowym na terenie Belgji, mogą natomiast zażądać odesłania ich na koszt państwa do kraju rodzinnego.

Majątek członków Stahlhelmu będzie skonfiskowany.

BERLIN. W najbliższym czasie nastąpi konfiskata majątków tych przywódców rozwiązanej organizacji Stahlhelmu, którym wykazano udział w akcji antypaństwowej. Chodził przytem głównie o właścicieli ziemskich oraz o przedstawicieli kół konserwatywnych.

Protest FIJ. przeciw wydaleniu red. Otmara.

PARYŻ. Międzynarodowa Federacja Dziennikarzy (FIJ.) wystosowała do poszczególnych organizacji dziennikarskich list, w którym po przytoczeniu telegramu prezesa Związku Dziennikarzy Rzpli tej, red. M. Szczyńskiego, zawiadamiającego o wydaleniu z ZSRR. red. J. Otmara Bersona, zwraca się z własnej inicjatywy do członków FIJ. z apelem, aby protestowali przeciw arbitralnemu zarządzeniu, powziętemu w stosunku do dziennikarza polskiego z powodu jego pracy zawodowej.

Dymisja rządu w Jugosławii.

BIAŁOGRÓD. Gabinet jugosłowiański podał się do dymisji. Ustąpienie gabinetu jugosłowiańskiego uchwalone zostało po odbytej wczorajszej radzie ministrów, po której zakończeniu premier Stojadinowicz pojechał do Bled, wręczając bawiącemu tam regentowi Pawłowi prośbę o dymisję całego gabinetu.

Ostra kampanja radja niemieckiego.

BERLIN. Od kilku dni prowadzona jest w niezwykle ostry sposób kampanja niemieckiego radja przeciwko prasie i niektórym radjostacjom zagranicznym za nieścisłe podawanie wiadomości o porządku na wystawie radjowej w Berlinie. Kampanja ta osiągnęła największe napięcie na meetingu w pałacu sportowym, gdzie członek partji narodowo socjalistycznej Boese w zastępstwie kierownika radja zaatakował niezwykle ostro prasę i radjostacje zagraniczne oraz „rozpolitykowany katolicyzm”.

Flota sowiecka na wodach szwedzkich.

SZTOKHOLM. — Na południe od wysp Alandzkich sieci rybaków szwedzkich zostały zniszczone przez łodzie podwodne, jak przypuszczają sowieckie. Zauważono także 4 kontrtorpedowce.

Torpedowiec wywiadowczy, wysłany przez władze portu wojennego w Karlskrona, zauważył 12 kontrtorpedowców, które jednak szybko się oddaliły. Ministerstwo spraw zagranicznych i ministerstwo marynarki prowadzą w tej tajemniczej sprawie śledztwo.

Trzej najlepsi lotnicy włoscy zginęli.

RZYM. Na rozpoczętych wczoraj międzynarodowych zawodach lotniczych miała miejsce katastrofa, której ofiarami padli trzej spośród najlepszych lotników włoskich. Z nieustalonych dotychczas przyczyn jeden z samolotów spadł w pobliżu miejscowości Ottiglio, przyczem wszyscy trzej ponieśli śmierć na miejscu.

Zagadkowe aresztowanie Amerykanina w Budapeszcie

BUDAPESZT. Do jednego z najwytworniejszych hoteli budapesztańskich przybyło dwóch tajnych agentów policji węgierskiej, aresztując zamieszkałego tam obywatela Stanów Zjednoczonych, Wilhelma Paate.

Aresztowanemu oświadczone, że władze polskie rozesłały za nim listy gończe spowodowane popełnieniem wielkich defraudacji i dlatego go aresztowano.

Paate został osadzony w więzieniu aż do czasu nadejścia informacji z urzędu śledczego w Warszawie.

SAMUEL KATZ KRAWIEC DAMSKI POWRÓCIŁ

Komunikuję Szan. Paniom o tanim miesiącu przeróbek futrzanych.

i poleca na sezon jesienno-zimowy najnowsze modele, materiały krajowe i zagraniczne oraz futra.

GIMNAZJUM MĘSKIE

TOWARZYSTWA SZKOŁY SPOŁECZNEJ
ul. Sowińskiego 36 (dawniej Miedziana).

Przyjmuje zapisy od dnia 20 sierpnia r. b. Egzamin wstępny 3 września.
Opłata za klasę I—zł. 400 rocznie.

6-KLASOWA SZKOŁA POWSZECHNA

przy Gimnazjum Tow. Szkoły Społ. ul. Sowińskiego 36 (daw. Miedziana)
Przyjmuje zapisy do wszystkich klas. Opłata za klasę I—120 zł rocznie, za II—150 zł, za III—180 zł., za IV—200 zł., za V—250 zł., za VI—300 zł. rocznie.

Pentagram zamiast dwugłowych orłów.

MOSKWA. Na mocy decyzji rady komisarzy ludowych i centralnego komitetu partji słynne orły carskie na Kremlu, które przetrwały rewolucję, mają być usunięte i zastąpione przez wielką gwiazdę 5-ramienną, która zawisnąć ma nad Kremlm w dn. 7 października br. w święto rewolucji.

Wydobycie pierwszych ofiar katastrofy w Berlinie.

BERLIN. Po wyteżonej akcji ratunkowej zdołano onegdaj o godz. 17.30 dotrzeć do trzech pierwszych ofiar katastrofy w tunelu berlińskiej kolei podziemnej.

Wczoraj wydobyto zwłoki czwartego zasypanego.

Władze niemieckie prowadzą nieprzerwanie surowe śledztwo, celem wykrycia winnych tej okropnej katastrofy. Zdymisjonowano trzech wysokich urzędników kolejowych.

„Żadne przepisy nie są święte“...

WASZYNGTON. Prezydent Roosevelt wygłosił przez radio przemówienie do młodzieży, wzywając ją do jedności i poparcia budowy nowego ustroju w Stanach Zjednoczonych.

Winniśmy dostosować — mówił prezydent — nasze idee do faktów doby dzisiejszej i żadne przepisy nie są święte. Natomiast święte winny być zasady. Jestem przekonany, że nowe pokolenie amerykańskie dążyć będzie do dostatków dla wszystkich, a nie do przesteru bogactw dla niektórych.

Olbrymi pożar prerji

BUENOS AIRES. Koło Medanos w prowincji Entre Rios, mniej więcej 200 kilometrów na północ od Buenos Aires. szaleje olbrymi pożar prerji. Około 25 kilometrów w promieniu płonie prerja, przyczem pożar rozszerza się z gwałtowną szybkością.

Mieszkańcy pobliskich miast Medanos, Gualaguay i innych miejscowości w panicznej trwodze patrzą na pożar, którego ugasić nikt nie jest w stanie spowodu jego kolosalnych rozmiarów i nadzwyczajnej suszy. Niemniej czynione są gorączkowe przygotowania dla obrony siedzib ludzkich.

Dyszel przebił serce.

POZNAŃ. — Na szosie Poznań — Puszczykowo w pobliżu miejscowości Łęczycza, motocykl kierowany przez 19-letniego Bogdana Jeszkego, syna radcy kuratorjum szkolnego w Poznaniu, zderzył się z wozem.

Jeszke wpadł na dyszel, który przebił mu dosłownie serce. Młodzieniec zginął na miejscu. Drugi pasażer, jadący z tyłu na dodatkowym siodełku motocykla, został wyrzucony z siodełka i wpadł do przydrożnego rowu, nie odnosząc poważniejszych obrażeń.

Z jadących wozem nikt nie został ranny.

Runął balkon na wiecu sjonistów.

BIAŁYSTOK. Na podwórzu domu nr. 19 przy ul. Kupieckiej w Białymstoku odbywał się wczoraj wiec sjonistów grupy Żobotyńskiego, na który przybyło kilka tysięcy osób.

Przybyły z Warszawy mówca Klermann przemawiał z balkonu pierwszego piętra. W pewnym momencie załamał

się nad nim balkon drugiego piętra, na którym znajdowało się kilka osób. Balkon ten runął na stojący w dole tłum, z którego 8 osób odniosło cięższe i lżejsze obrażenia.

3.000 zł. za jedną depeszę.

WARSZAWA. Rozgrywany obecnie w Warszawie międzynarodowy turniej szachistów wzbudził olbrzymie zainteresowanie zagranicą. Najlepszym dowodem tego jest, że w Warszawie przebywa czterdziestu kilku specjalnych korespondentów pism i agencji zagranicznych, którzy codziennie wysyłają setki depesz.

Najbardziej interesują się turniejem St. Zjednoczenia Argentyna.

Do Buenos Aires wysyłane są co dzień setki depesz, których przeciętny koszt wynosi około 3000 zł. za jedną.

Kiedy jedna z depesz uległa opóźnieniu o kilka godzin, dyrektor „United Press” przybył z Berlina do Warszawy samolotem, aby zbadać przyczynę opóźnienia.

W kilku wierszach.

— Z inicjatywy b. kapelana W. P. ks. Piotra Jaworskiego misjonarza w stanie Connecticut (Ameryka Półn.) pobrano uroczyste ziemie z mogił pierwszych osadników polskich, która w urnach przesłano do Polski na kopiec Marszałka na Sowińcu.

— W ub. niedzielę, krążownik niemiecki „Koenigsberg” opuścił port gdyński.

— W powrotnej drodze z Marienba du komisarz dla spraw zagranicznych ZSRR. Litwinow, przybył do Paryża, Litwinow posługuje się w podróży w łącznym autem a nie koleją, co jest charakterystyczne.

— W powiecie Cerates Alba (Besarabia) zanotowano kilkanaście wypadków trądu. Zarazonych przewieziono do kolonii trędowatych Tichilesti.

— Z polecenia premiera Laval'a za wieszony został na przeciąg jednego miesiąca w czynnościach burmistrz miasta Chelles (Francja) za to, że w dniu francuskiego święta narodowego (14 lipca) rozkazał obywatelom swojego miasta wywieszać tylko czerwone sztandary.

— Znany lotnik francuski Del Motte ustanowił nowy rekord szybkości na przestrzeni 1.000 klm., pokonowując trasę tę w 2 godziny 13 min. 24 sekundy co się równa przeciętnej szybkości 450.382 klm. na godzinę. Poprzedni rekord wynosił 447.371 klm.

Kino „LUNA”

Scena i ekran! Scena i ekran!
Dzisiaj na ekranie!

EX - ŻONA Wzruszający dramat życiowy na czele z wielkim artystą Adolfem Menjou oraz Doris Kenyon i 5-letni Dickie Moore.

Dzisiaj na scenie!

Pożegnane występy artystów rewjowy

na czele: Rita Konarzewska, Mieczko Mieczkowski, Lu Wilczyńska, Al. Aleksy, Trio Liliowskich, E. Rawski.
w pijanej rewji p.t.

Upić się warto!

w 10 zalanych obrazach.

LAB. FARMACEUTYCZNE DOLLABOR-WARSZAWA

Eliksir do zębów „Stomal”
Lekarza - Dentysty
M. ROZENOWICZA
dostać można w aptekach i składach
— aptecznych —

KRONIKA.

KALENDARZYK

Wtorek 27 sierpnia. Kazimierza
Wschód słońca o g. 4.50. Zachód o g. 18.40.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z poniedziałku na wtorek: I
Aleja. Wieluńska.

W nocy z wtorku na środę: Stary Rynek, Siedmiu Kamienic.

Uroczystość Matki Boskiej Częstochowskiej. Znakomity kaznodzieja ks. Adamski w jednym ze swych pięknych kazań powiedział, że Polska wzięła sobie obraz M.B. Częstochowskiej, jakby obok herbu za swoje godło i cechę. Niema domu polskiego, gdzieby nie widniała Matka Boska Częstochowska.

Dzisiejszy obraz Częstochowy, wręcz niezwykłym ruchem i dosłownie zatłoczonej zwartą ciżbą pątników, przybyłych z całego kraju, wymownie potwierdza niezłiszczalną i nieśmiertelną moc i siłę żyjącego w całym narodzie kultu Matki Boskiej Częstochowskiej.

Jesienny odpust, który zazwyczaj od bywa się w dniu 8 września i ściąga do Częstochowy olbrzymie rzesze pątników, w tym roku w związku z wyznaczonym na dzień ten wyborami do Sejmu został przesunięty na wcześniejszy termin 26 sierpnia, w którym przypada święto Najświętszej Panny Marii Jasnogórskiej.

W ciągu ostatnich dni trzech przybyło na Jasną Górę pociągami i pieszo około 300 tysięcy pątników. Ten olbrzymi zjazd mimowoli przypomina pamiętne dni Kongresu Eucharystycznego. Około lice Jasnej Góry przedstawiają obraz obozowiska pod gołym niebem, plac zaś Jasnogórski zapełniony jest gęstą ciżbą rozmodlonych pątników. We wszystkich sklepach i kramach podjasnogórskich gwaro i tłoczno.

Uroczystości rozpoczęły się w niedzielę o godz. 5 rano, poczem przez 2 dni będą ez przerwy odprawiane liczne nabożeństwa i wygłaszane kazania.

Wobec licznych napływów pątników straż porządkową na Jasnej Górze pełni Straż Ogniowa.

Minister Paciorekowski w Częstochowie. W ubiegłą sobotę o godz. 8 wieczorem samochodem przyjechał z Warszawy czołowy kandydat naszego okręgu minister opieki społecznej p. Jerzy Paciorekowski i odbył konferencję przedwyborczą z przedstawicielami świata robotniczego, sfer rzemieślniczych i przemysłu. Wskutek opóźnienia, spowodowanego uszkodzeniem motoru p. minister nie mógł wejść w bezpośrednie zetknięcie z przedstawicielami innych odłamów społeczeństwa, lecz, jak się dowiadujemy, przybędzie on powtórnie do naszego miasta w dniu 1 września.

Rocznik 1928 maszeruje do szkół. Z początkiem nowego roku szkolnego, rozpoczynającego się w dniu 3 września, do szkół powszechnych podąży liczna falanga dzieci, urodzonych w roku 1928. Wyjątkowa liczebność tego rocznika tłumaczy się w pewnej mierze pomyślną koniunkturą gospodarczą, która wówczas panowała. Był to przedostatni rok tego szczęśliwego okresu, kiedy prawie, że nie było bezrobotnych i płace w przemyśle stały na wysokim poziomie. To też ludzie chętnie zakładali ogniska rodzinne i płodzili potomstwo.

Ogółem w rozpoczynającym się roku szkolnym uczęszczać będzie do szkół powszechnych w naszym mieście około 18 tysięcy dzieci, czyli o 800 więcej, niż w roku poprzednim. W związku ze wzrostem liczebnym działu szkolnej Zarząd Miejski wynajął 8 nowych sal szkolnych i o kilka tysięcy złotych zwiększył wydatki na szkolnictwo powszechne.

Kino „EDEN” Aleja 12

Dzisiaj w poniedziałek 26 b. m.
tylko przez jeden dzień!

PRZEOR KORDECKI OBLĘŻENIE JASNEJ GÓRY PRZEZ SZWEDÓW

Treść według kronik klasztornych
i słynnej powieści Sienkiewicza.

Ceny miejsc popularne:

35 i 50 groszy.

Pierwszy akt wyborów do Senatu.

W dniu wczorajszym punktualnie o godz. 9 ej rano w mieście i powiecie rozpoczęły się obwodowe zebrania do Senatu. Akt wyborczy odbył się w spokoju i powadze.

W świetle danych z miasta i powiatu można stwierdzić w syntetycznym ujęciu, że uprawnieni do głosowania skwapliwie skorzystali ze swych uprawnień. Naogół frekwencja wyborców wyraża się procentowo 60 — 80 proc.

W pierwszym obwodzie gimn. państwowe im. H. Sienkiewicza ulica Panny Marji 56 ze 116 upoważnionych do głosowania przybyło 61 wyborców i 56 głosami delegatów do wojewódzkiego kolegium wybrany został p. starosta Bazyl Rogowski.

W drugim (Szkoła Rzemieślnicza Aleja Wolności 17) z ogólnej liczby 114 wyborców przybyło 73, ważne oddanych głosów było 72. 61 gł. wybrany został dowódca 27 p p. ppuk. Czaplinski.

W trzecim (Szkoła powszechna Nr. 14 przy ul. Waszyngtona) z 92 przybyło 54 wyborców. Wybrany został przez aklamację profesor II gimnazjum państwo wego Artymiak.

W czwartym (Ognisko Niepodległości im. Marszałka Jazefa Piłsudskiego) ze 104 przybyło 61, ważne oddanych gł. 61, 37 głosami wybrany został inż. Antoni Szufleta.

W piątym (Szkoła powszechna Nr 1 3 Maja 18) z 93 przybyło 64, ważne oddanych gł. 63, 41 gł. wybrany został sędzia śledczy Teofil Miller.

Wskaźnik produkcji przemysłowej w lipcu. Obliczany przez instytut badania koniunktur gospodarczych i cen wskaźnik produkcji przemysłowej wyniósł w lipcu 55,4, co w porównaniu z poprzednim miesiącem oznacza niżkę 3,4 proc. Niżka ta wynika głównie z ograniczenia w przemyśle włókienniczym oraz odzieżowym.

Hutnictwo żelazne, które ostatnio zmniejszało znacznie produkcję, redukując swoje zapasy w ubiegłym miesiącu, zwiększyło znacznie uruchomienie. W innych działach nie było większych zmian. W szczególności utrzymywały się dość na stałym poziomie gałęzie związane z ruchem budowlanym oraz przemysł węglowy, wykazując tylko normalne wahania sezonowe.

Należy zauważyć, że lipcowy wskaźnik produkcji jest o 7,5 proc. wyższy niż przed rokiem, a o 4 proc. wyższy od przeciętnej z r. 1934.

Kasjerzy są pracownikami umysłowymi bez względu na wykształcenie. Najwyższy Trybunał Administracyjny ogłosił zasadnicze orzeczenie, interpretujące przepisy rozporządzenia Prezydenta R. P. o pracownikach umysłowych z r. 1927, oraz o obowiązku ubezpieczenia pracowników, zatrudnionych przy czynnościach kasjerskich.

Właściciel jednego ze składów aptecznych na prowincji zaskarżył decyzję ZUP, uznającą konieczność ubezpieczenia kasjerki. Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł, że kwestja zaliczenia kasjerów do pracowników umysłowych, podlegających ubezpieczeniu, nie jest uzależniona od posiadania przez nich wykształcenia. Pracownikami umysłowymi w świetle rozporządzenia są bowiem osoby, wykonywujące funkcje kasjerskie, przez które należy rozumieć odbieranie, wydawanie i przechowywanie pieniędzy.

W sali Kina „LUNA“
Po powrocie z Francji, Belgji i Anglii
Tylko 2 gościnne występy w Częstochowie
słynnego teatru
zyd. liter.-artyst. **ARARAT**
Kierownik artyst. poeta M. BRODERSON.
We wtorek dnia 27 sierpnia
wielka parada śmiechu p. n.
A gedyle ofj der bube!... 2. części
12 obraz.
W środę dnia 28 sierpnia
huragan
„Zmires mit łokszn“ obrazach.
Przedprzedaż biletów w drukarni p. Bociana, Aleja 6, a w dniu przedstawień od
godz. 5 w kasie Kina „LUNA“

W obwodzie Nr. 6 (lokal Rady Miejskiej, Dąbrowskiego 14) z 104 wyborców przybyło 62, ważne oddanych gł. 62, 41 gł. wybrany został mec. Aleksander Bogobowicz

W obwodzie Nr. 7 (Gimn. państwowe Aleja Kościuszki 8) ze 105 przybyło 63, ważne oddanych głosów 63, 34 gł. wybrany został dr. Jaroń

W obwodzie Nr. 8. (Okregowe Towarzystwo Rzemieślnicze, N. P. Marji 9), ze 119 przybyło 61. Kandydatura prezy

denta miasta p. Jana Mackiewicza przyjefta została jednogłośnie przez aklamację.

W obwodzie Nr 9 (Jedność, 1 Maja 6) ze 101 przybyło 78, ważne oddanych głosów 76, 51 głosami przeszedł dyr. Jan Doliński.

W Okregu Nr. 10 (Szkoła powszechna Nr. 22 w Parku Narutowicza) z 97 przybyło 69, ważne oddanych głosów 67, 36 gł. przeszedł dyrektor huty „Częstochowa” inż. Tomasz Szwejkowski.

Kierownictwo 6 kl. koedukacyjnej prywatnej SZKOŁY Powszechniej oraz PRZEDSZKOLA STANISŁAWY LIGĘZÓWNY

Częstochowa, Aleja Kościuszki 8. — Telefon 11-86.

przyjmuje zapisy do wszystkich klas oraz przedszkola.

Kancelarja czynna od godziny 9 do 12 oraz od 15 do 18.

Zyciorysy kandydatów na posłów z Okregu Częstochowskiego.

Stosownie do zapowiedzi podajemy dalsze zyciorysy kandydatów na posłów z naszego okregu. Dziś drukujemy zyciorysy: p. Romana Warońskiego, postawionego na trzecim miejscu na liście kandydatów, p. Stefana Olszyńskiego, postawionego na piątym miejscu oraz Stefana Jarzębińskiego siódmego kandydata na posła.

Pozostałych kandydatów [omówimy jutro.

Roman Waroński.

Urodził się w r. 1882 w Goluchowicach, gm. Prządze, pow. włoszczowskiego. W latach 1901 — 1905 pracował jako rymarz w kop. Grodz-Swa w Grodzu i tam brał czynny udział w konspiracyjnym życiu niepodległościowym. Oskarżony i poszukiwany przez władze rosyjskie, po rocznym blisko ukrywaniu się uciekł początkowo do Niemiec i Austrii a później do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Tam pracuje jako robotnik w fabryce chemicznej w Bostonie i jednocześnie jest współzałożycielem T wa Oświaty Ludowej, którego zadaniem było skupianie zamieszkałych tamże rodaków w celach narodowych i towarzyskich i oświatowych. Następnie uzyskawszy lepsze warunki pracy, jako fachowiec-rzemieślnik, oszczędnością i usilną pracą zebrał kapitał, po powrocie do kraju rozpoczął nowe życie, na własnym kawałku ziemi.

W roku 1920 zakupuje w Gnaszynie obok Częstochowy gospodarstwo rolne. Po kilku latach wyteżonej pracy, gospodarstwo poprzednio zaniedbane, staje się gospodarstwem przykładowym, wzorem dla sąsiadów i zwiedzane jest przez innych dobrych rolników z okolicy jak i z całego powiatu.

Roman Waroński pracuje wydatnie na polu społecznym i samorządowym. Jest wybrany dwukrotnie do Rady Gminnej gm. Grabówka, do Rady Powiatowej, jest prezesem Koła Rolniczego w Gnaszynie, którego jest założycielem, członkiem Zarządu O. T. O. i K. R. i członkiem zarządu Komunalnej Kasy Oszczędności pow. częstochowskiego.

Za pracę swą został odznaczony w r. ub. brązowym krzyżem zasługi.

Stefan Olszyński.

Urodzony dnia 20 lipca 1882 roku w Szczecinie pow. Kieleckiego, jako syn właściciela majątku ziemskiego. Uczęszczał do szkoły realnej w Kielcach i w Sosnowcu. Następnie kształcił się w wiedzy rolniczej na prywatnych kursach a praktyczne przygotowanie rolnicze zdobywał w kilku dobrze zagospodarowanych majątkach ziemskich w Kaliskiem. Od roku 1906 bierze czynny udział w życiu społecznym, pracując na niwie oświatowo rolniczej. Od roku 1906 do r. 1909 jest członkiem Zarządu Towarzystwa Rolniczego. Ponadto bierze czynny udział w pracy społecznej. Jest prezesem O. T. i K. R. od roku 1927 prezesem

Och. Straży Pożarnej, członkiem Zarządu Pow. Oddziału. Zw. Straży Pożarnych — w pożarnictwie pracuje zgórą lat 20. Piastuje mandat członka Zarządu Tow. Opieki nad zwierzętami (od lat 10), członka radygminnej gminy Kamyk, na terenie której od roku 1913 posiada majątek własny Libidzę, P. Stefan Olszyński jest jednym z wybitniejszych hodowców koni.

Stefan Jarzębiński.

Urodził się dnia 12 grudnia 1877 r. w Tomaszowie Mazowieckim. W roku 1893 ukończył tam gimnazjum rosyjskie, poczem odbył praktykę czeladniczą w zakładzie stolarskim. W roku 1898 objął stanowisko instruktora stolarskiego w Szkole Rzemiosł dla Żydów w Częstochowie. W roku 1905/6—1906/7 nauczał robót ręcznych w I-em Gimnazjum w Częstochowie. W r. 1907/8 ukończył kursy rysunków technicznych i inkrustacji w Berlinie w Tischlerschule, poczem uzyskał dyplom mistrza stolarskiego. Od 1919 r. uzyskawszy dyplom nauczyciela szkół średnich, pracuje w gimnazjum państwowym im. Henryka Sienkiewicza w Częstochowie w charakterze nauczyciela robót ręcznych. — W roku 1915 rozpoczął pracę społeczną w Okreg. Tow. Rzemieślniczym w Częstochowie, przyjmując mandat członka Zarządu T-wa. Odtąd od chwili obecnej pracuje w Zarządzie T wa, piastując kolejno mandaty wiceprezesa i prezesa. W czasie okupacji niemieckiej przyczynił się w dużej mierze do uruchomienia dokształcającej Szkoły zawodowej dla uczniów rzemieślniczych. W r. 1926 Zarząd T-wa poczynił starania w sprawie założenia szkoły rzemieślniczo-przemysłowej, w której jest członkiem Rady Nadzorczej. W 1928 r. pracował nad założeniem i zorganizowaniem bursy dla uczniów rzemieślniczych. Przez cały czas istnienia bursy był członkiem jej Zarządu, a od dwóch lat jest prezesem. W 1934 r. został mianowany radcą Izby Rzemieślniczej w Kielcach. Od 1933 r. jest członkiem Zarządu K.K.O. powiatu Częstochowskiego. W czasie okupacji brał czynny udział w pracach samorządu miejskiego jako radny. W latach 1932 — 1934 był członkiem Rady Przybocznej Komisarza m. Częstochowy. Obecnie jest ławnikiem Zarządu Miejskiego. Z chwilą powstania B. B. W. R. wstąpił w szeregi organizacji i obecnie jest wiceprezesem Rady Grodzkiej B.B. W. R. w Częstochowie.

Podsiękowanie.

P. dr. Sobolowi za dołożenie wszelkich starań w celu wysłania mnie na kurację klimatyczną oraz dyr. Ubezpieczalni Społecznej w Częstochowie za przychylnie załatwienie i przyznanie mi wyjazdu na leczenie klimatyczne, składam serdeczne podziękowanie
A. H.

Zajęcia uboczne funkcjonariuszów P. P. Wydane zostało rozporządzenie w sprawie zajęć ubocznych oficerów i szeregowych P. P.

Wszelkie zajęcia uboczne, przynoszące korzyść materialną, wymagają uprzedniego zezwolenia władzy przełożonej. Udzielenie takiego zezwolenia uzależnione będzie od decyzji komendanta głów.

Przemysłowcy eteru w potrzasku

W dniu 21 bm. o godz. 11-iej w nocy straż graniczna w rejonie Blachowni przy słabym odblasku poświaty miesięcznej dostrzegła jakiś podejrzaną ruch w wysoko wybujałych kartoflach. Okazało się, że polem kartoflanym ostrożnie skradali się dwaj ludzie.

Strażnicy, idąc krok w krok za podejrzanymi osobnikami, doszli do wsi Brzóska i zatrzymała ich na progu domu Antoniego Lubczyńskiego, znanego, jako zawodowego przemysłowca.

Zatrzymanymi okazali się Jan Pilarz ze wsi Ługi i Antoni Radlak ze wsi Dąbrowa, obaj mieszkańcy powiatu częstochowskiego. Znalezione przy nich 30 zapalniczek, 5 klg. eteru i 15 klg. brendki.

Za zbiegłymi kochankami będą wysłane listy gończe. W dniu 30 maja br. niejaki Kazimierz Garbarczyk zamieszkały przy ul. Kordeckiego 10, wszczął w okolicy Jasnej Góry awanturę, która spowodowała interwencję policji. W chwili gdy policja prowadziła awanturnika do komisariatu, z pomocą pośpieszyła mu jego kochanka Zofja Deska i nuże wspólnymi siłami bić się i szarpać z policjantami i obrzucać ich wcale niewykwiłtami kwiatkami zaukłowej wymowy.

Kochankowie kilka dni posiedzieli w areszcie, poczem zostali zwolnieni i odrazu zniknęli z miasta, zapominając o tem, że czeka ich sprawa za opór czynny policji.

W ubiegły piątek miała się odbyć rozprawa przeciwko obojgu. Oskarżeni się jednak nie stawili, wobec czego sąd postanowił zarządzić ich aresztowanie. Za zbiegłymi kochankami będą rozesłane listy gończe.

Miły lokator domu. Mieszkańcy domu przy ul. Warszawskiej 330 od pewnego czasu przeżywali istne piekło gdyż jeden z lokatorów domu, a m. 28 letni Pacuda bez żadnego powodu ustawicznie groził im śmiercią. Wreszcie onegdaj w domu wybuchła olbrzymia awantura. Pacuda porwał siekiere i z nabiegłymi krwią oczyma wybiegł na podwórko i zaczął rąbać plot. Zdawało się, że tym razem naserjo zamierza zrealizować swe pogroźki. Przerażeni lokatorowie zmuszeni byli schronić się do swych mieszkań, aby przeczekać burzę.

Kres burzliwemu zajściu położyła ingerencja policji, która Pacudę aresztowała i oddała do dyspozycji sądu grodzkiego.

Sąd, stwierdziwszy u Pacudy pewne niepokojące cechy, zarządził zbadanie go przez dwóch rzeczoznawców - psychiatrów, tymczasowo zaś, jako groźny dla otoczenia polecił osadzić w areszcie śledczym na Zawodziu.

Niesumienne transakcje z nawozem. Zamieszkały obecnie w Wilnie 32 letni Henryk Hakiel w latach 1931—33 prowadził we wsi Kościelec skład nawozów sztucznych, sprzedając gospodarzom towar na weksle, które następnie przekazywał fabryce nawozów sztucznych w Rędzinach.

Epilog działalności handlowej Hakla wypadł dość smętnie. Jak się później okazało, inkasował on należności za dostarczony nawóz, lecz pieniądze przywłaszczał sobie. To też nic dziwnego, że fabryka znajdując się w posiadaniu weksli, wystąpiła do klientow Hakla o zapłatę. I dopiero wówczas wydała się jego niesumienność. Wczoraj niefortunny pionier nawozow sztucznych stanął przed Sądem Grodzkim, który go skazał na 1 rok więzienia, lecz wykonanie wyroku ze względu na jego dotychczasową niekaralność zawiesił na przeciąg lat 3 ch.

Sezonowa wizyta przez okno. 28 letni Jan Psiuk z Liszki Górnej i 25 letni Władysław Szymanek (Nadrzeczna 56 | 58) onegdaj przez otwarte okno dostali się do mieszkania Jana Pacudy (Rynek Narutowicza 4), lecz zostali spłoszeni i rzucili się do ucieczki. Zostali oni jednak ujęci i z polecenia sądu osadzeni w areszcie śledczym.

Masy pracownicze a wybory.

Modnym wśród opozycji argumentem, przy pomocy którego nawołują się do „bojkotu” wyborców, stało się twierdzenie, że klasa pracująca nie posiada wśród kandydatów na posłów swych przedstawicieli i dlatego też nie powinna brać udziału w wyborach.

Zanim zastanowimy się nad samym faktem brania lub też nie brania udziału w wyborach przez szerokie rzesze pracownicze oraz nad kandydatami z naszego okręgu, zastanówmy się nad tem, czy rzeczywiście tak jest, jak twierdzą przywódcy jednego z naszych ugrupowań opozycyjnych z pod znaku P. P. S. C. K. W.

W obecnym zgromadzeniu wyborczym w okręgu częstochowskim Związku Zawodowców Pracowników fizycznych mieli 17 delegatów, a pracownicy umysłowi — 9 a zatem ogólna ilość delegatów pracowniczych wynosiła liczbę 26.

Była to liczba stanowiąca około 40 proc. ogółu delegatów z miasta Częstochowy, a w porównaniu z liczebnością delegacji zarządu miasta stanowiła 76 proc. liczby tejże.

Nie sposób jednak pominąć i tego faktu, że wśród delegacji miasta, gdyby nie zręcznie się mandatach przez PPS. — około 10 delegatów byłoby pochodzących z grup robotniczych, a więc reprezentacja klasy pracującej przewyższałaby znacznie liczbę delegatów potrzebnych do wprowadzenia na listę kandydatów dowolnej liczby nazwisk. Przeciwnie przy tej koncepcji samo PPS. posiadałoby około 20 delegatów, a mianowicie 10 z ramienia Rady Miejskiej i 10 z ramienia Klasowych Związków Zawodowych.

W zgromadzeniu jednak wzięli udział jedynie delegaci Kl. Zw. Zawodowych, a natomiast radni PPS. wycofali się na skutek wyraźnego polecenia „partyjnej góry”.

A więc sami zrezygnowali dobrowolnie z walki o mandat. Nie dość jednak na tem. Przedstawiciele klasy pracującej przyszli na zebranie rozdrobieni i rozbici i wystąpili nie jako jedna silna organizacja, lecz jako szereg grup bez mocniejszego oparcia.

Delegaci Związków Zawodowych PPS u zajęli stanowisko nieprzejednane i nie tylko, że nie wystawili własnego kandydata, lecz i naszym kandydatom robotniczym nie okazali swego poparcia.

Wobec tego wyszło sztywno z worka. Działacze robotniczy z pod znaku CKW. nie stanęli na wysokości swego zadania i odpowiedzialność za to wobec klasy robotniczej spada wyłącznie na ich głowy.

Ale dlaczego to zrobili? Przecież mieli pełne szanse przeprowadzić na listę kandydatów na posłów nawet dwóch kandydatów.

Czemuż tedy nie zrobili tego? Odpowiedź na to znaleźć nie trudno, gdyż możliwe są tylko dwie alternatywy.

Albo przywódcy częstochowscy są tak zaślepieni partyjnictwem i tak posłusznie słuchają bankrutującej „góry partyjnej”, że sprawa terenowa robotników i pracowników jest dla nich drugorzędna, albo też kryje się za tem jeszcze i inna przyczyna. Otóż ponad wszelką wątpliwość jasnym jest, że partyjny Związek Klasowy i PPS. mogły bezwzględnie na liście kandydatów poselskich wystawić nazwiska i swoich działaczy.

Ale czy te nazwiska zebrałyby odpowiednią ilość głosów, czy też wykazałyby zupełne bankructwo ich idei?

Jeżeliby PPS. naprawdę wierzyło w swoje siły, to winno było bez wahań

spróbować przeprowadzić nawet dwóch posłów z naszego okręgu.

Ale ta próba była zbyt ryzykowną i nie rokowała widocznie wielkich nadziei.

To też lepiej było usunąć się w cień i tworzyć nadal „opozycję dla opozycji”.

A teraz jeżeli oba te wnioski połączymy w jedną całość, to jasnym się stanie, dlaczego PPS. tak ustosunkowała się do wyborów.

Nawet z krzywdą dla robotnika, nawet przez okłamanie go i przekręcenie faktów, woleli wyczołgać się w cień.

Ale każdy świadomy robotnik powinien wiedzieć o tem, że czy to czy inne stanowisko zajmą jego zbankrutowani przywódcy, wybory odbędą się i Sejm Rzeczypospolitej powstanie.

Więc nie wolno nam iść za demagogicznymi hasłami przywódców, nie wol-

Delegaci do wojewódzkiego kolegium wyborczego z powiatu częstochowskiego.

W dniu wczorajszym na terenie powiatu częstochowskiego odbyły się wybory delegatów do wojewódzkiego kolegium wyborczego, które w dniu 15 września zbierze się w Kielcach dla dokonania wyborów 6 senatorów, tytuł bowiem wybiera województwo kieleckie.

Obwodzie Nr. 1, obejmującym gminy: Krzepice, Lipie, Kuźniczka, delegatem wybrany został burmistrz Krzepic pan Tadeusz Smelczyński, w obwodzie Nr. 2 — gminy Panki i Przystajń — wybrano p. [imię], w obwodzie Nr. 3 — gminy Dźbów i Węglowice — wybrany został p. Tadeusz Redlich, sekretarz gm. Węglowice; w obwodzie nr. 4 — gminy Kłobucko i Opatów — wybrany został p. Roman Kuryłło, burmistrz Kłobucka; w obwodzie nr. 5 — gminy Kamyk, Miedźno i Popów — wybrany

„Ararat” w Częstochowie. We wtorek 27 bm. w kino teatrze „Luna” odbędą się dwa występy gościnne znanego żydowskiego teatru rewjowego „Ararat”, na czele którego stoi wybitny poeta M. Broderson. Znakomity zespół „Araratu” 3 miesiące bawił zagranicą i zwiedził Paryż, Brukselę, Antwerpję i Londyn, wystawiając wszędzie po kilka programów.

Występy „Araratu” wszędzie cieszyły się olbrzymim powodzeniem, nawet w Paryżu, który ma wprost niedoścignione tradycje swych uroczych teatrzyków, poświęconych lekkiej Melpomenie. Przedstawienia „Araratu” były tłumnie uczęszczane nie tylko przez publiczność żydowską, lecz i przez ludzi, nierozumiejących ani słowa po żydowsku, którzy wychodzili oczarowani werwą i humorem artystów żydowskich.

Występy „Araratu” w Częstochowie zapowiadają się bardzo ciekawie.

Złodzieje z Łowicza. W dniu 25 bm. został zatrzymany Kielak Jan, lat 13 zam. w Łowiczu przy ul. Mostowej Nr. 3, który dokonał kradzieży książeczek do nabożeństwa na szkodę Kolma na Antoniego zam. w Częstochowie, przy ul. Chłopińskiego Nr. 242. Od zatrzymanego odebrano 1 książeczkę, pochodzącą z kradzieży.

Potrącona przez pociąg. Onegdaj przejeżdżając kolejowym przy ul. Kiedrzyńskiej, została potrącona przez manewrujący pociąg towarowy Stępień Zdzisława, lat 4, zam. przy ul. Kiedrzyńskiej Nr. 44, która doznała lekkich obrażeń ciała.

„Dolinarz” w potrzasku. W dniu 25 bm. został zatrzymany Andrzejewski Marjan, lat 17, zam. przy ul. Bocianiej Nr. 24, podejrzanym o dokonywanie kradzieży kieszonek na szkodę pańników w obrębie Jasnej Góry.

Staruszek pod kołami roweru. W dniu 25 b. m. na ul. Sw. Andrzeja róg Kościelnej, Molka Pelegja zam. przy ul. Kościelnej № 6 najechała rowerem na przechodzącego Koziańskiego Pawła lat 83, który doznał ogólnego potłuczenia i przewieziony został na kurację do szpitala.

GIMNAZJUM TOWARZYSTWA Żydowskich Szkół Średnich i Powszechnych w Częstochowie, ul. Dąbrowskiego 7, Tel. 11-58

Egzaminy do wszystkich klas gimnazjum (z wyjątkiem kl. VIII) oraz szkoły powszechnej odbędą się w poniedziałek dnia 2-go września r.b. o godz. 9-ej rano.

Zgłoszenia przyjmuje kancelarja do dnia 2 września.

no nam jest powiedzieć: — „ja posłów nie wybierałem”, gdyż zamknąłby sobie drogę ku nim, i nie śmiałyby w przyszłości zapytać ich: „a co wy w sprawach naszych robicie i co zrobicie”.

Robotnik świadomy powinien pamiętać, że nie wolno nam jest popełniać tego błędu, który popełnili niektórzy przywódcy partyjni.

J. W-cki.

został inż. Bohdan Kawczyński, właściciel majątku; w obwodzie nr 6 — gminy Rędziny i Mykanów — wybrano delegatem p. Wacława Czernockiego, zawiadowcę stacji kolejowej Rudniki. w obwodzie nr. 7 — gminy Grabówka i Wrzosowa — delegatem wybrany został w głosowaniu ścisłym p. Walerjan Fajer, wybór ten jednak został uznany za nieważny ze względów formalnych i ponownie odbędzie się dnia 1 września; w obwodzie nr. 9 — gminy Poczesna, Kamienica-Polska i Rększowice — wybrany został p. Wincenty Rycombel, wójt gminy Poczesna; w obwodzie nr. 10 — gminy Potok Złoty i Przyrów — wybrany został p. Kazimierz Wołowski.

Wynik wyborów w obwodzie nr. 8, obejmującym gminy Olsztyn i Wancorzów, nie jest jeszcze znany.

Słowo sportowe

Piłka nożna.

Dąb — Brygada 6:1 (3:1).

Obie drużyny wystąpiły w kompletnych składach. Pierwsza na boisko wbiega Brygada, witana oklaskami. Za chwilę ukazują się i gospodarze powitani również oklaskami widzów. Następuje powitanie gości przez Zarząd K. S. Dąb wręczenie kwiatów. Grę rozpoczynają gospodarze. Następuje serja zmiennych ataków obu drużyn. Dąb narzuca b. szybkie tempo i inicjatywa gry spoczywa w rękach gospodarzy. W 8 min. Krzyk broni ładnie bardzo ostry strzał z rzutu bezpośredniego. W 10 min. napad Brygady ma ładną pozycję, lecz obrońca Dąbu broni na róg. Gra staje się wyrównana. W 17 min. Dąb zdobywa pierwszą bramkę przez Ogórka. Sędzia puszcza parę niebezpiecznych fauli graczy śląskich, czem bardzo krzywdzi Brygadę. W 20 min. bardzo niebezpieczny strzał gospodarzy idzie na aut. W 20 min. Krzyk pięknie broni feralną bramkę. W 24 i 25 min. ostre strzały ślązaków trafiają na aut. W 26 min. Herman podwyższa wynik dla gospodarzy, nie bez winy Lacha. Następuje ponowna przewaga Dąbu, który teraz gra szybciej i bardziej ostro. W 28 min. z podania Polaka Szczehla zdobywa bramkę dla Brygady. Mosz parę razy ogrywa ładnie Dyrke. W 33 min. napad Brygady ma nuje dogodną pozycję. W 36, 38 i 41 serje bardzo niebezpiecznych i ostrych strzałów Krzyk broni brawurowo, zyskując sobie oklaski publiczność, co również się tyczy i obrony. W 45 minut Herman nie obstawiany należyście przez Lacha, zdobywa trzecią bramkę dla Dąbu.

Po przerwie grę rozpoczyna Brygada, lecz wszystkie akcje napadu się rwą. Sędzia nadal myli się w rozstrzygnięciach. W 8 min sędzia zbyt pochopnie nie mając stuprocentowej pewności przyznaje czwartą bramkę dla gospodarzy zdobytą przez Hermana. Następuje teraz niesportowe zachowanie się Dyrki. Postępek ten jak na reprezentanta Polski jest godny napiętnowania. W 33 min. Kieszczyński schodzi z boiska, a za dwie minuty rów-

niez i Florjan opuszcza boisko, gdyż wskutek kopnięcia go przez gracza Dąbu jest całkiem niezdolny do dalszej gry. W 35 min. Dąb zdobywa piątą bramkę, a w 44 min. i szóstą bramkę przez Hermana.

Tak więc mecz który zdecydował o dalszych rozgrywkach o wejście do Ligi Państwowej zakończył się wysokocyfrową porażką Brygady. Dziwnym nam się wydaje dlaczego Zarząd Śląskiego O.Z.P.N. zezwolił na rozegranie meczu o mistrz. Polski na tak złem boisku, gdyż całkiem spadłystem boisku, które zdaniem naszym nie nadawało się do tej gry.

Sędziemu Pecowi poświęcimy więcej miejsca, obecnie zaznaczymy, że był on dwunastym graczem Dąbu.

Ocenę gry ze względów technicznych pozostawiamy do następnego numeru.

Repr. Częstochowy — Repr. Zagłębia 2:0.

Sędz. podkolegium — Sędz. kolegium 7:3.

Wyniki Ligowe:

Cracovia — Warszawianka 4:1,
Pogoń — Ł. K. S. 5:0,
Legja — Polonja 1:1,
Śląsk — Wisła 2:0,
Warta — Garbarnia 5:1.

Kaes.

Z RADOMSKA.

— Delegaci do wojewódzkiego kolegium wyborczego. Delegatami do wojewódzkiego kolegium wyborczego w Łodzi, z miasta naszego zostali wybrani p. p.: burmistrz Lucjan Kwaśniewski adw. Jerzy Wolski i leśniczy Fr. Swital.

— Nowe władze Związku Rezerwistów. Na posiedzeniu pow. zarządu Zw. Rez. w dniu 21 b. m. ukonstytuował się nowy zarząd powiatowy w składzie następującym: prezes — p. nac. Maksymilian Kozłowski, I wiceprezes — p. Michał Nowacki, II wiceprezes — p. Walery Lis, sekretarz — p. A. Rzeźnicki, skarbnik — p. Sztelbert, ref. wych. ob. — p. St. Kaurzel, ref. prop. prasowy — p. W. Sekiewicz, ref. bratniej pomocy — p. Stanowski.

— Niepoczytalny czyn furjanta. W dniu 24 bm., umysłowo chory Mieczysław Cieciora (ul. P. O. W. 39), zatrudniany b. często przez Zarząd Miejski przy koszeniu trawy, owdziałniwszy przez furję, powybiłszy szyby w około 15 domach na ul. P. O. W. W dalszej akcji miszycielskiej przeszkodziła szaleńcowi policja, która po obezwładnieniu Cieciora zamknęła go w areszcie.

Zęby — to fundament zdrowia!
Należy je więc szanować i unikać wszelkich partaczy dentyst.

Książeczkę wyjaśn. tę kwestję żywotną, otrzymać można w księgarniach lub od autora
Lekarza-Dentysty M. GREJNIECA
w Częstochowie
ul. N. Marji Panny (II Aleja) 24. Tel. 22-50

Twoją wystawę okienną ogła dają setki ludzi—Twoje ogłoszenie w „SŁOWIE” czytają tysiące ludzi. Dł. tego ogłaszaj się najczęściej w „SŁOWIE”.

Willi w ogrodzie sucha, zdrowa, okolona świerkami
BEZ PODATKÓW.
4 pokoje z kuchnią, Taras, Hol.
Do sprzedania — tania na dogodnych warunkach. Ewent. do wydzierżawienia
Tamże piękne parcele ogrodowe (17-letnie drzewka owocowe).
Wiadomość: **Lekarz-Dentysta MICHAŁ GREJNIEC** w Częstochowie II Aleja 24.

JĘZYKA NIEMIECKIEGO
uczy Dr. IGNACY SCHREIBER, Sułkowski 10, tel. 25-29. Zgłoszenia 3 — 4 pp.

Schody żelazne kręcone piętrowe sprzedam. Oferty: sklep „Renoma” „Schody”.

SŁOWO KOBIECE.

Dbajmy o kulturę fizyczną.

Brak ruchu, dobrego powietrza i światła słonecznego, brak pobudzania płuc i serca szczególnie, trwające miesiącami i latami, wytwarza niedokarmienie tkanek (osłabienie ogólne, wiotkość mięśni, szara cera) zatrucie organizmu masami nieusuniętych resztek (tętno, artretyzm, podagra, migrena, niehumory) dysharmonijują we współdziałaniu narządów, wreszcie przedwczesną starość.

Zrozumiałwszy powyższe i przekonawszy się o cudownym działaniu ruchu i przebywania na wolnym, dobrem powietrzu i o ile możliwości w słońcu, uszyły się masy do sportów, gier i gimnastyk. Zbawienne skutki tego zwrotu, wyłączając rekordomanję, widzimy już wszyscy. W dodatku, chcąc osiągnąć pewien poziom sprawności każdy ćwiczący musi zwrócić uwagę na cały porządek życia, a więc sen, odżywianie, nałogi, co znów daje wiele korzyści dla zdrowia.

Ale, jak zawsze w poczynaniach masowych wytworzył się zamęt. Wybiegano sobie systemy, sporty, regime'y bez fachowej porady, kierując się jedyńcnie upodobaniem lub towarzyszeniem. Dawało to często rezultaty niepożądane, niezachęcające, bo choć ruch dla każdego jest niezbędny, jednak jego ilość i sposób wykonania przez te a nie inne grupy mięśniowe ma decydujące znaczenie.

Kąpiel słoneczna źle stopniowana odnosi zaleconą gruźlicę płuc, ćwiczenia brzucha spowodują obustronne się przebytych cierpień, a gimnastyka szablonoowo zastosowana, pogruźli już grubie łydki, lub niepotrzebnie poszerzy w biodrach. Praca mięśni szybko zwiększa jego objętość wzdłuż, też praca wykonana wolno zwiększy mięsień wszerz.

Są to wszystko przykłady, że ordynowanie sobie samej jakiegoś rodzaju kultury fizycznej bez uprzedniego zbadania przez lekarza specjalistę stanu zdrowia i potrzeb ciała, bez wzięcia pod uwagę wieku, płci, temperamentu itp., jest nonsensem, mogącym przynieść wiele szkody.

Dzisiejszy człowiek stara się osiągnąć maksimum korzyści z włożonego wysiłku, w kulturze fizycznej, oprócz korzyści już omówionych, jednocześnie należy zdobyć piękno pozy i ruchu, wyrobić poczucie rytmu itp.

Orientowanie się w olbrzymiej masie wiadomości, jak poczynać należy, aby wydobyc maksimum pożytku przy minimalnej stracie czasu i pieniędzy i bez szkód dla zdrowia, dostępnym jest tylko dla zawodowców, a nie dla dyletantów, których jest codziennie więcej.

KOSMETYKA.

Pielęgnacja cery po powrocie z wyjazdów letnich.

Większość pań zazwyczaj latem zamiedbuje swoją cerę, poddając ją nieprzygotowaną nadmiernemu działaniu promieni słonecznych, bądź wiatrów, przez co skóra na twarzy robi się chropowata, upstrzona piegami, liszajami itp. Dobrze nam może być z tem na plaży, bądź letniej wilegaturze, dlatego, że za równo ubranie nasze, jak i całe otoczenie w jakim się znajdujemy tworzy od powiednią harmonję.

Niestety w mieście taki stan naszej cery jest nie do pomyślenia. Należy więc niezwłocznie odpowiednimi środkami zmiękczyć naskórek i zrobić go więcej elastycznym, pozbyć się zażółceń i piegów, wreszcie oczyścić skórę z wągrów itp. Niedokładności cery tem więcej się uwypuklają im wykwiutniej sze mamy ubranie, bo zniewala ona przy takiej analizie twarz naszą również cały nasz wysiłek, zmierzający do tego, aby reprezentować się jak najlepiej — odnosi kompletne fiasco. Tuszowanie tych niedokładności cery pudrem i szmin kami może jeszcze pogorszyć i tak już zły stan naszej skóry.

Przechodząc teraz do szczegółów, to najmniej w tym wypadku będą miały do zrobienia panie, z t. zw. tłustą cerą,

gdyż na ten gatunek skóry słońce wywiera naogół wpływ dodatni.

Znacznie gorzej przedstawia się sprawa u pań z cerą suchą. Zaniedbana w ciągu lata i poddawana pod działanie promieni słonecznych, straciła skóra znaczną część podściółki tłuszczowej, dzięki czemu, u pań nawet stosunkowo jeszcze młodych, zarysować się musiały sieć drobniutkich mało jeszcze widocznych zmarszczek, a u starszych już istniejące zmarszczki mocno się pogłębiły. Trzeba więc tutaj odpowiednimi zabiegami ożywić naskórek i zmusić gruczoły do normalnej pracy, a odpowiednimi preparatami nasycić go.

Piegi i plamy dadzą się łatwo usunąć przy zastosowaniu odpowiedniego w danym wypadku preparatu, lekko łuszczącego naskórek, względnie przecierania twarzy sokiem ze świeżych ogórków i mycie mydłem ogórkowym. Ale muszę tu panie przestraszyć, że plamy powstałe przez przepalenie głębszych warstw naskórka, zazwyczaj nigdy już nie dadzą się usunąć, a w najlepszym razie kuracja trwa bardzo długo.

Cerę suchą dobrze jest natłuszczać kremem lanolinowym, myć tylko w chłodnej wodzie i zawsze mydłami przetłuszczonemi, a wygląd jej w krótkim czasie poprawi się zadawalniająco.

Tak więc przy dobrych chęciach z naszej strony i umiejętnych zabiegach cera nasza nabierze miłego i zdrowego wyglądu.

Zdrowie i higiena.

Neurastenja — typową chorobą średniowiecza.

Neurastenja, na szczęście przestaje być — z każdym dniem — chorobą „modną” — chociaż jeszcze dziś nie brak ludzi, którzy się do niej przysnąją nie bez odcienia dumy. Na przełomie wieku XIX-go była ona bardzo „dobrze widziana” — uważano ją niemal za objaw pewnej wyższości duchowej i intelektualnej.

Romatnicy w ślad za Byronem, parzyli nawet z wyraźną pogardą na tych, którzy pomimo najlepszej woli, ani rusz nie potrafili jej odczuć, ani wzmówić — otoczeniu i samym sobie. Chateaubriand twierdził, że jej cień zawisł nad nim za raz prawie po urodzeniu: „Zaledwie parę godzin byłem na tym świecie, kiedy ciężar życia wyraźnie zaznaczył się na mojem czole”.

I jakoś tak się dziwnie składa, że zawsze uważano objawy neurastencji za chorobę wieku. Dziś naprzykład przy pisuje się ją przejściom wojennym i powojennym, kryzysom i wogóle wszelkim trudnościom, z jakimi przychodzi się nam borykać. Niejeden też czułby się mocno urażony, gdyby mu powiedziano, że to zdawałoby się — tak bardzo współczesne cierpienie bynajmniej współczesnym nie jest, że znano je już bardzo dawno, że szeroko o niem pisano i mówiono nawet we wczesnym średniowieczu.

A tak właśnie jest. Tylko wówczas inaczej się to nazywało, zresztą nazwa była również bardzo ponętą i tajemniczą: „acedia”.

Dawała się ona szczególnie silnie we znaki w klasztorach; pisze o niej słynny teolog Jan Cassien, pisze i św. Tomasz. Jakież były jej cechy charakterystyczne?

Przedewszystkiem: zmęczenie, nuda i niepokój. Mnich samotnie żyjący w swej celi skarżył się, że mu brak sił prawie od samego rana, jakgdyby po wielu godzinach bardzo ciężkiej pracy. Że, mimo wszelkich starań, nie potrafi doskonalic się duchowo, że każdy jego trud idzie na marne. Czuje się nieznośnie samotny, lecz przed towarzyszeniem ludzkiem paniczny lęk go ogarnia — sam nie wie co robić, zamyka się w celi, wychodzi z niej, znów wraca. Nie może doczekać się wieczora, kiedy mu wreszcie, jak co dnia, będzie lepiej, niewiadomo czemu. Równocześnie bez wszelkiej zrozumiałej przyczyny, odczuwa gwałtowny głód, chociaż niedawno posiłki się obficie — to znów pomimo długich godzin postu, ma wstręt do jedzenia. „Ani ciało, ani umysł nie są

zdolne do żadnej pracy” — narzeka nie jeden.

Jakże bardzo typowe objawy! A jak starano się im wówczas przeciwdziałać?

Zupełnie tak samo, jak dzisiaj; systematyczną pracą i jaknajdalej idącym unormowaniem, uregulowaniem życia chociaż właśnie przeciwko temu najsilniej broni się każdy neurastennik. I nie zwracanie uwagi na objawy choroby. Kuracja prosta, lecz lepszej dotąd nie znaleziono... Chociaż dla wielu naszych obecnych neurasteników znakomitym środkiem leczniczym okazałaby się także napewno i świadomość, że ich choroba wcale nie jest nowoczesna, tylko przeciwnie bardzo „zacofana”.

Dziwna choroba paznokci.

Jeden z lekarzy niemieckich, dr. Wilhelm Magnus zademonstrował w jednej z klinik berlińskich chorego, który cierpiał na dziwną chorobę paznokci. Choremu paznokcie czerniały i opadały jak łuski.

Dr. Magnus twierdzi, że przyczyną tego dziwnego cierpienia są ostre i chroniczne niedomagania żołądkowe pacjenta.

O tym dziwnym objawie niedomagań żołądkowych pisze obecnie uczony niemiecki obszerną pracę, twierdząc, że w czasie wykonywania swojej praktyki lekarskiej natrafił już na kilka podobnych wypadków.

DOBRA GOSPODYNI.

Świeże ogórki nadziewane do rosółu. Obrąć cztery świeże ogórki, rozciąć każdy na dwie części w poprzek, wydrążyć ze środka ziarna, trochę nasolić. Gdy sól wyciągnie wodę, wytrzeć ogórki i nadziać mięsem. Włożyć ogórki do rondla, podlać rosółem, gotować aż będą miękkie. Potem pokrajać w krążki i podać do rosółu.

Potrawa z kaczki z ryżem. Ugotować kaczkę zjarzynami, cebulą i kilku ziarnkami pieprzu angielskiego. Zebrać tłusty rosół z kaczki, ugotować na nim 1/2 kg. ryżu na sypko. Oddzielnie udusić w 4 dkg. małą jedną drobno usiekaną cebulkę i kilka usiekanych pieczarek, rozproszając pozostałym rosółem na sos i zagotować go.

Pokrajać kaczkę na małe części, oddzielnie skrzydełka, szyjkę piersi i udka, pociąć na kilka kawałków, zagotować mięso w sosie, wyjąć na półmisek, obłożyć ryżem, polać sosem.

Budyń grzybowy. Ugotować 5 dkg. grzybów prawdziwych, usiekać je drobno i przesmażyć je z cebulą na maśle. Oddzielnie utrzeć cztery żółtka, dodać grzyby, 1/8 litra śmietany, dwie wymoczone i wyciśnięte bułki, łyżkę usiekanego kopru i pietruszki, posolić zrównać wszystko na masę i wymieszać lekko łopatką z dobrze ubitą pianą. Gotować w wysmarowanej formie 1 i pół godziny; gdy ostro gotuje się, w godzinę będzie budyń gotów. Podać z sosem śmietankowym, oddzielnie podać ziemniaki.

Gotować można ten budyń z świeżych grzybków, które udusić w piecu w maśle zemleć z bułką na maszynie, lub usiekać drobno, dalej postąpić jak z suszonymi grzybkami.

Z KRAJU.

Zgłosił się dla odcierpienia kary 10 lat więz.

Do urzędu prokuratorskiego w Stanisławowie przybył jakiś mężczyzna w wieku około 50 lat, który podając się za Teodora Glińskiego, oświadczył, że ma w sądzie stanisławowskim do odcierpienia karę więzienia.

W toku badania ksiąg karnych, stwierdzono na podstawie informacji Glińskiego, który pochodzi z okolic Niżniowa, że jeszcze w roku 1920 został on skazany przez sąd przysięgłych w Stanisławowie za zabójstwo na osobie kupca na karę więzienia przez 10 lat. Zbrodnię popełnił Gliński w r. 1919 w czasie odwrotu wojsk ukraińskich. W jakiś czas po dokonaniu karygodnego

czynu stanął Gliński przed sądem do-różnym, spod którego kompetencji u-dało mu się uchylić dzięki przychylniej opinii lekarza psychiatry. W parę dni po zasądzeniu Gliński dzięki nieuwa-dze strażnika więziennego zdołał zbiec z więzienia i przy pomocy swej żony wyjechać do Czechosłowacji, przedo-stawszy się przez zieloną granicę. W Czechosłowacji zatrudniony był przez kilkanaście lat jako tkacz w jednej z fabryk tekstylnych.

Rodzinę mordercy prześladowało w ostatnich latach fatum. W ciągu 3-ich lat zmarło mu troje dzieci, a ostatnio owdowiał, przyczem żona padła ofiarą wypadku motocyklowego. Pod brzemieniem nieszczęść, jakie nawiedziły jego dom, Gliński dręczony wyrzutami sumienia spowodu swej zbrodni, postanowił powrócić do Polski, by na starość odcierpieć karę dziesięcioletniego więzienia.

Sprzedają... świeże powietrze.

Nielada sensację wywołała w Stanisławowie następująca sprawa:

Do mieszkania Antoniego Nimbora przy ul. Matejki w Stanisławowie przy był handlarz-domokrążca nazwiskiem Noe Dauer, który prosił Nimbora, by mu sprzedał jaką starą rzecz. Nimbor oświadczył, że nie ma nic na sprzedaż, a gdy to nie spowodowało handlarza do opuszczenia mieszkania, zirytowany natarczywością Dauera Nimbor zagroził mu wyrzuceniem. To jednak nie odniosło również skutku. Wówczas Nimbor w żarcie oświadczył mu, że ma na sprzedaż tylko powietrze. Dauer po krótkim namyśle wyraził swą zgodę na kupno powietrza ale świeżego. Nimbor, który początkowo z nieufnością odnosił się do handelesa i jego śmiesznej oferty, na widok pieniędzy w jego ręce zmienił ton. Ostatecznie Dauer wpłacił Nimborowi kwotę 20 zł. Stała się umowa, na podstawie której D. zakupuje u N. świeże powietrze, które odtąd stanowi jego własność. Jako sankcję dotrzymania tej umowy przyjęto zapłacenie 10-krotnej kwoty kupna w razie jej niedotrzymania.

Po sfinalizowaniu tej sensacyjnej transakcji Dauer oszczędził, pozostawiając Nimbora uradowanego, że udało mu się nabrać handelesa.

Kiedy następnego dnia rano Nimbor otworzył okno na ulicę, chcąc zaczerpnąć świeżego powietrza, ujrzał pod oknem Dauera, który zaprotestował przeciw temu, oświadczaając, że powietrze świeże stanowi jego własność, przyczem w swej wspaniałomyślności oświadczył Nimborowi, że może zgodzić się na wydzierżawienie mu prawa czerpania świeżego powietrza za opłatą 50 groszy za pół godziny. Kiedy jednak Nimbor na tę propozycję zgodzić się nie chciał, a ponadto nie zamknął okna, Dauer wniósł przeciw niemu skargę cywilną do sądu, żądając tytułem odszkodowania za niedotrzymanie umowy kwoty 200 zł. Sprawa ta wywołała wielką sensację w Stanisławowie.

ZE SWIATA.

Papież Pius XI jako alpinista.

Obecny papież Pius XI był w czasach swej młodości świetnym i znanym alpinistą. Kroniki wypraw wysokogórskich jeszcze do dziś wspominają jego śmiałość i ryzykowne wyprawy.

Taką niebezpieczną wycieczką alpejską dzisiejszej głowy kościoła było w r. 1889 wejście na szczyt Zumstein liczący 4.450 m. wysokości.

Dla uprzytomnienia tego prawdziwie sportowego sukcesu włoski Klub alpejski przystąpił do budowy płyty brązowej na skale Zumstein. Napis na płycie przypomina, że przyszły Ojciec świata katolickiego miał wówczas 32 lata.

„Król żarłoków”.

Na oryginalny pomysł zarobkowania wpadł pewien młody bezrobotny Węgier, nazwiskiem Paweł Toth. Przybył on do Budapesztu w poszukiwaniu pracy, gdy jednak wszystkie

nadzieje na znalezienie posady zawiodły, głód okazał się tym razem dobrym doradcą, gdyż w krótkim czasie z biedaka uczynił człowieka zamożnego.

Pomysłowy Węgier postanowił wykorzystać swój świetny apetyt, dał więc do pism ogłoszenie, na skutek którego został zaangażowany do jednej z największych restauracji w roli „króla żarłoków”. Zajęcie jego polega na tym, że elegancko ubrany siedzi za stołem, na ustawionej pośrodku lokalu estradzie i zjada z apetytem wszystko, co mu podają. Jego przykład stanowi najlepszą zachętę dla klientów restauracji.

W restauracji tej „król żarłoków” pracuje tylko w południe, angażowany jest jednak „na gościnne występy” i do innych lokali, gdzie bawi gości, jako niecodzienna atrakcja.

Zarobki, jakie przynoszą Tothowi jego seanse restauracyjne, pozwoliły mu w krótkim czasie sprowadzić do Budapesztu żonę i małego synka i zapewnić im byt dostatni. Oryginalny sposób zarobkowania ma jednak, jak się okazało, jedną bardzo złą stronę. Oto „król żarłoków” wprost w oczach tyje, jego waga w przeciągu dwutygodniowych zaledwie występów wzrosła już o całą 10 kg.

Ostatni list Nelsona do lady Hamilton.

Muzeum Marynarki w Londynie posiada w swoich zbiorach list miłosny admirała Nelsona do słynnej z piękności lady Hamilton.

List ten jest ostatnim listem, napisanym ręką bohatera admirała w chwili, gdy statek jego „Wiktorja” zbliżał się do miejsca, gdzie oczekiwała na niego eskadra admirała Villeneuve i gdzie miał znaleźć śmierć, zdobywając jednocześnie nieśmiertelną sławę.

Wruszający w tym liście jest dopisek, zrobiony przez lorda Hamiltona (małżonka pięknej lady).

Oto jego treść: „List ten został znaleziony na stole admirała i oddany lady Hamilton przez jego adjutanta. Oh Emma! jakże nędzne było twoje życie i nieszczęśliwe. Nelsonie! Twój los to sława i szczęście!”

Człowiek, który dostarcza Abisynji broni

Sir Basil Zacharow pracuje dalej.

— Gdzie się podział Sir Basil Zacharow? — zapytuje się cały świat.

Tego chudego, starego pana o twarzy jastrzębia, milionera z Avenue Hoche, już nie widziano od kilku miesięcy... „Zacharow umarł”, mówią jedni. „Nie—mówią drudzy— Zacharow żyje, ale znikł ludziom z oczu, ażeby gdzieś w ciszy jakiejś miejscowości kuracyjnej, gdzie go nie poznają, przygotować nową „operację”.

W Foreign Office interesują się nie mało osobą starego Greka. Idą bowiem wieści o olbrzymich transportach broni, które są przemywane przez terytorjum angielskie do pewnego państwa—które właśnie mobilizuje.

Taki przemysł broni na wielką skalę, wskazuje na wytrawną rękę Zacharowa. Nienasycony milionami, które zdobył w promieniu swych ciemnych sprawek, Zacharow mimo 86-ciu lat pracuje dalej, pracuje na rozmaitych frontach, dba równocześnie o to, aby Abisynji nie brakło karabinów maszynowych, uważa równocześnie bardzo na to co się dzieje w jego ojczyźnie, zwłaszcza, żeby nie dopuścić do powrotu króla,

Od kilku dni bawi w Londynie niejaki p. Zaimis. Pan Zaimis mówi płynnie siedmiu językami, występuje raz jako Grek, kiedy indziej jako naturalizowany Francuz, jako ormiański emigrant, lub jako Amerykanin. Zależnie od misji. Tym razem p. Krzysztof Zaimis stara się sprzedać możliwie korzystnie pewną ilość akcyj Zacharowa, aby dostarczyć nowych kapitałów — Venizelosowi. Król Jerzy za żadną cenę, choćby za cenę jeszcze większej ilości akcyj nie śmie wrócić do Grecji. Odkąd bowiem przyjaciel królewski potraktował potężnego Zacharowa niezbyt uprzejmie, unicestwił niesamowity starzec wszystkie próby restauracji dynastji.

Ale główne jego zainteresowanie, to Abisynja. Naturalnie nie interesuje się on Abisynją jedynie tylko dla piękności tego kraju. Przedmiotem abisynjskiej namiętności Zacharowa to, nawet nie sposobność zarobienia na dostawie broni, to znacznie grubszy interes:

nafta. Stwierdzono w Abisynji istnienie wielkich złóż naftowych. Już ajenci amerykańscy zakupili niemało pól naftodajnych, ale najczęściej obszarów rezerwuje dla siebie Zacharow.

Do tego olbrzymiego przedsiębiorstwa potrzebuje gotówki, która ściąga ze wszystkich krajów, gdzie przecho-wuje swoje zapasy złota. Ściąga je ze Szwajcarii, ażeby mieć je do dyspozycji w Paryżu. Tym razem nie chodzi o podpieranie franka, jak przed kilku laty, kiedy to dla ocalenia francuskiej waluty, przedsięwziął podobny manewr a nawet bankowi Francji podarował 1.000.000 franków. Jak Zaimis oświadczył jednemu z wybitnych bankierów, Zacharow zawarł z Abisynją umowę na dostawę wielkiej ilości materiału wojennego, otworzył negusowi nieograniczony kredyt, ale wzamian za to zapewnił sobie kontrolę nad całą produkcją naftową Abisynji, bijąc w ten sposób spekulantów amerykańskich.

W gruncie rzeczy Zacharow, który zaopatruje Abisynję w broń, bynajmniej nie gniewałby się, gdyby Abisynja przegrała. Wyzyskanie bogactw naturalnych takiego olbrzymiego kraju nie byłoby weale łatwe dla Włoch. Skorzystaliby oni chętnie z pomocy ofiarowanej im przez Zacharowa, czyli odstąpiliby mu na własność część Abisynji. Zacharow nie pragnie więc przelewu rwi większego aniżeli wymaga tego jego własny interes. Zacharow jest... szlachetny.

ODLEWY MASZYNOWE

SUROWE i OBROBIONE

RUSZTA ognio-odporne
MASZYNY CERAMICZNE
TŁOCZARKI (PRASY).

Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza

inż. K. KANCZEWSKI

OGRODOWA 45.

TELEFON 11-95

ADAM KRECHOWIECKI.

Najmłodszy...

124

(powieść)

Duża i piękna sala zappełniła się szeszelnie. Jedną z pierwszych przybyła pani de Larjeac z pasierbem i zajęła łożę obok sceny. W jej najbliższym sąsiedztwie zasiadła księżna Irena w towarzystwie męża i Zygmunta.

W dalszych łożach widzwiew w strojach balowych, dobrze znani w wytwornym świecie, który się bawi; wszędzie nazwiska znakomite lub głośne. Cały świat wykintny przybył niemal w komplecie na występ wychowawcy hrabiny de Larjeac; a potem wszyscy razem mieli jeszcze podążyć na wielki bal u siostry księcia de Sarthes, hrabiny de Saluces.

Sala teatru wyglądała więc niezwykle strojnie i świetnie; w łożach mnóstwo bukietów i kwiatów, przygotowanych dla Oli, którą znano z salonów pani Stefanji i chciało ostentacyjnie przyjąć. Towarzystwo całe dobrze sobie znajome; przed podniesieniem kurtyny rozmawiano z łoży do łoży wesoło i swobodnie. Ruch wchodzących osób, loskot odmykanych krzeseł i drzwi łoż, szmer rozmów, wybuchy śmiechu, to wszystko tworzyło nieopisaną i nieustającą wrzawę w sali, pełnej blasku światła, barw, woni perfum i kwiatów.

Na dany znak orkiestra rozpoczęła uverturę, której posępna a silna melodia pochłonęła i zagłuszyła wrzawę.

I nagle cisza; a potem znowu melodyjna przygrywka, i znów ucichło wszystko.

Kurtyna podniosła się zwolna.

Obrazek pierwszy, przedstawiający wśród ponurego krajobrazu wnętrza bambusowego szalasu, i pierwsze sceny, nie wywarły głębszego wrażenia. Dopiero śliczny duet Pawła i Wirginji, wykonany przez Capoula i pannę Ritter, zaczął oddziaływać na publiczność, dotychczas zimno usposobioną.

Par quel charme dis-moi m'as tu donc enchantel zabrzmiiała ostatnia dźwięczna nuta duetu kochanków. I w tejże chwili melodia się zmieniła: z rzewnej, promieniejącej szczęściem i miłością, staje się rozpaczliwie smutną.

W głębi sceny ukazała się postać zdyszana, spadająca ze zmęczenia, postać niewolnicy mulatki, w poszarpanej odzieży—Meali.

Przez całą salę przeszedł szmer. Wszystkich oczy, wszystkie lornetki zwróciły się ku wchodzącej.

Ola nie widziała przed sobą nic. Serce ustało bić w piersi; oczy, olśnione tysiącem światła, przymknęły się. I znowu się otwarły. W tem morzu barw i promieni, w głębi sali zdało się jej teraz, że widzi przed sobą kołyszący się, olbrzymi potwór, czarny, rucho-my, o głów tysiącu i tysiącu oczach, które wszystkie w nią utkwione, zdawały się ją pożerać. Nogi się pod nią zachwiały. Strach ją ogarnął.

Ale to trwało jedno mgnienie oka. Szybko wbiegła na scenę, a z jej piersi wydobył się rzewny, tęskny, silny ton.

„Miej litość! — śpiewała, zwracając się ku Wirginji i załamując ręce—miej litość nad nieszczęsną istotą! Uciekam przez lasy, psami ścigana, uciekam przed srogim mym panem!”

Z początku głos Oli drżał nieco, lecz po chwili odzyskał siłę i ton pełny; w całym tercecie Pawła, Wirginji i Meali, ona głównie zwracała na siebie uwagę tak śpiewem, jak i grą, pełnią

uczucia.

W pierwszym rzędzie krzeseł orkiestrowych siedział Sipajlto. Od chwili ukazania się Oli nie spuszczał z niej oka; śledził każde drgnienie jej twarzy, każdy ruch, z oddechem w piersi zapartym.

Gdy wbiegła w podartej odzieży i wzrokiem przerażonym spojrzała, gdy ręce swe skrwawione, ślady znęcania się nad nią groźnego pana, ukazała Wirginji i Pawłowi, dalekie wspomnienie ożyło nagle w duszy Jerzego.

Wszak ta dzisiejsza Meala, to okamińska dawna Ola, uciekająca, tak samo skrwawiona i nieszczęśliwa, przed szpicrutą i obelgami! Ten sam wyraz przestraschu w jej błyszczących oczach, nawet twarz Meali mulatki przypominała teraz zupełnie zbiedzone, zezerniałe rysy pomocnicy Nastki, dziewczki piekarnianej. A i teraz także oczy zwracały się z błaganiem ku wybawicielowi.

Jerzy szedł za tym wzrokiem i zdało mu się, że w tej chwili Meala, zwracając się ku Pawłowi i Wirginji, patrzy w tym samym wprowadzie kierunku, lecz nie na nich, tylko dalej, ku przeciwniejszej łoży.

Zygmunt siedział w jej głębi obok Ireny. Ona pochylona wstecz ku niemu, mówiła z widocznym ożywieniem; on z roztargnieniem słuchał, nie odpowiadając, cały wpatrzony w Olę. Jej dłoń ku niemu zdawały się teraz wyciągnąć, a głos jakby jego opieki i litości wzywał, potężniał coraz bardziej, wibrował w powietrzu, drgał uczuciem. Książę de Sarthes odwrócony od Ireny i Zygmunta, patrzył w tej chwili z zajęciem na scenę.

— Bezwstydnal! — szeptała Irena, unosząc się—rzuci tu ciągle oczyma, na ciebie, ściga cię wzrokiem!

BAR LITERACKI

II ALEJA 43.

WYDAJE CODZIENNIE:

Śniadania:

Kawa	20 gr.
Herbata	20 gr.
Buljon	20 gr.
1/2 czarnej	30 gr.

Obiady z 3-oh dań 90 gr.
Kolacje 50 gr.

Zakąski zimne 20 gr.

Kuchnia smaczna. Obsługa uprzejma.
GABINETY.

Codziennie koncert radiowy.

RADJO.

WARSZAWA 27 sierpnia

6.30 Pieśń „Kiedy ranne”. 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7.20 Dziennik poranny. 8.20 Program na dzień bież. 8.25 Wskazówki praktyczne 1157 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadomości meteorol. 12.05 Dziennik połudn. 12.15 Muzyka (płyty). — 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05 Płyty. 13.30 Przerwa. 14.30 Nowości z płyt. 15.15 (płyty) 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Koncert z Katowic. 16.00 Skrzynka P. K. O. na 16.15 Ork. Symfoniczna. 16.50 „Codzienny odcinek prozy”. 17.00 Dla naszych letników i uzdrowisk. 18.00 Poradnik sportowy. 18.10. Minuta poezji. 18.15 Cała Polska śpiewa.— 18.30 Skrzynka techniczna. 18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy. 18.45 Muzyka (płyty) 19.05 Program na dzień następny — 19.15 Koncert reklamowy. 19.30 Piosenki duetu amerykańskiego. 19.50 Pogad. aktualna. — 20.00 przegląd wydawnictw rolniczych. 20.10 Recital wiolonczelowy. 20.45. Dz. wieczorny. 20.55 Obrazki z życia dawnej Polski 21.00 Muzyka (płyty). 21.10 Trans. fragmentu Olimpiady Szachowej. 21.30 — Koncert Symf. 22.30. Wiadomości sportowe ogólne. 22.06 Wiadomości sportowe lokalne. 22.40 Mała orkiestra P. R. pod dyr. Z. Górzyskiego. 23.05 Wiadomości meteorol. dla komunikacji lotniczej.

— Zdaje ci się—odparł również szepcem Zygmunt — na miłość Boską uspokój się!..

Irena darła w rękę batystową chusteczkę.

To nie dozniesienia—mówiła.—Od kilku tygodni o nikim i o niczem innem nie słyszę, tylko o niej. Formalne zaszczepienie!.. Matka, ty, Jakób, nawet on, książę Wiem na czym to się skończy!..

— Na niczem... — wtrącił sucho Zygmunt, widocznie pragnąc co rychlej przerwać rozmowę.

Irena gryzła wargi; zielonawe jej oczy rzucały błyski.

— Pamiętaj! — pochyłając się ku niemu, mówiła coraz ciszej, ale dobitnie—pamiętaj, na wszystko się odważę, a tego nie dopuszczę, byś się do tej kobiety zbliżył!.. Zostaw ją Jakóbowi i temu swojemu koledze!..

— To nieprawda! — oburzył się Zygmunt—przekonałem się!..

— Wszyscy tak mówią.

— Raczej ty opowiadasz wszystkim! Był czas, że nawet w mnie wmówiła!..

Głos Zygmunta zadrział oburzeniem. Książę odwrócił głowę i spojrzał na nich.

— Nie słuchacie tercetu — rzekł — a śliczny... Ta Ola, to rzeczywiście talent, znam się na tem.

Tercet się skończył, a z nim pierwszy obraz aktu pierwszego. Kurtyna zapadła i zabrzmiiała huczne oklaski. Wszyscy artyści wyszli dziękować, wyjątkiem Oli, która po przebyciu pierwszego wrażenia, nie czuła się teraz na siłach ukazać się oczom publiczności. Napróżno wołano: Meala! W saloniku przylegającym do jej garderoby, Ola leżała bez ruchu, z oczyma zamkniętymi, niezdolna przemówić ani myśli zebrać.

W sali tymczasem panowała wrzawa; dzielono się wrażeniami.

d. c. u.